

Κάτι σάπιο υπάρχει στην Ελσινόρη

Παρασκευή, 04 Απριλίου 2014 00:00

Της Χέλντας Παπαδημητρίου

Σ' ένα παραθαλάσσιο θέρετρο της Δανίας, τη γνωστή από το κάστρο του Άμλετ Ελσινόρη, η εντεκάχρονη Σεσίλιε εξαφανίζεται στη διαδρομή από το σπίτι της στο σχολείο. Όπως είναι αναμενόμενο, η εξαφάνιση ενός παιδιού αποτελεί λόγο μεγάλης αστυνομικής κινητοποίησης, πόσο μάλλον αφού η μικρή Σεσίλιε είναι ένα παιδί-θαύμα που έχει κερδίσει το πρώτο βραβείο σε κάποιο ριάλιτι (απ' αυτά που βασανίζουν κι εμάς). Την υπόθεση αναλαμβάνει η νεοσυσταθείσα ομάδα για τη διαλεύκανση «επικίνδυνων και ειδηχθών εγκλημάτων» με επικεφαλής τον αστυνόμο Περ Ρόλαντ.

Μια γυναίκα γνώριζε το δολοφόνο

Η έρευνα για την ανεύρεση της Σεσίλιε σκοντάφτει εξ αρχής στα ψέματα και τις μισές αλήθειες του κοινωνικού περίγυρου. Οι αστυνομικοί υποψιάζονται ότι ακόμα και οι εύποροι, άκρως εκλεπτυσμένοι κι ευγενείς γονείς έχουν κάτι να κρύψουν. Και η υποψίες τους επιβεβαιώνονται όταν ανακαλύπτουν το πτώμα της μικρής μέσα στο υπόγειο του ίδιου της του σπιτιού. Καθώς μερικά χρόνια νωρίτερα, άλλα δύο κοριτσάκια είχαν απαχθεί, βιαστεί και δολοφονηθεί σ' αυτή τη βορειοανατολική άκρη της Δανίας, ο αστυνόμος Ρόλαντ φοβάται ότι έχουν να αντιμετωπίσουν έναν ασύλληπτο κατά συρροή δολοφόνο. Διότι, αν και η Σεσίλιε δεν έχει βιαστεί, το πτώμα της βρίσκεται δεμένο με παρόμοιο τρόπο. Η ομάδα του Ρόλαντ αναζητά τους παιδόφιλους της πόλης και των γειτονικών χωριών, και σύντομα εντοπίζει τους πρώτους ύποπτους. Το νήμα της αφήγησης περιπλέκεται περαιτέρω, όπως συμβαίνει συνήθως στα αστυνομικά βιβλία, μ' ένα δεύτερο φόνο. Μόνο που αυτή τη φορά το

θύμα είναι μια υπέρβαρη μοναχική νεαρή γυναίκα, η οποία φαίνεται ότι γνώριζε τον δολοφόνο.

Με την αποτελεσματικότητα που χαρακτηρίζει συνήθως τους μυθιστορηματικούς σκανδιναβούς αστυνομικούς, οι συνεργάτες του Ρόλαντ συλλαμβάνουν τους πρώτους ύποπτους και όλα δείχνουν ότι ο φόνος θα εξιχνιαστεί σύντομα. Τότε, όμως, στην παραλία της Ελσινόρης βρίσκεται σε κατάσταση σοκ ένα δεύτερο κοριτσάκι, ολόιδιο με τη Σεσίλιε. Από εκεί και μετά η ιστορία εξελίσσεται με ελάχιστα πειστικές, αλλεπάλληλες και βεβιασμένες ανατροπές.

Στα χνάρια των Βίκινγκ με εμμονή για την αποκατάσταση της τάξης

Οι Δανοί συγγραφείς ειδικεύονται περισσότερο στα κατασκοπικά/πολιτικά αστυνομικά/θρίλερ, αν και πλέον, οι περισσότεροι σκανδιναβοί συγγραφείς ακολουθούν μια συγκεκριμένη φόρμουλα.

Η Τερέζε Φίλιπσεν

Το μυθιστόρημα της Therese Philipsen δεν διαφέρει από τα περισσότερα ανάλογα μπεστσέλερ των βορειότερων ομοτέχνων της. Χωρίς τη συγγραφική μαεστρία του Χένινγκ Μάνκελ ή το ανατριχιαστικό πολιτικό υπόβαθρο της τριλογίας του Στιγκ Λάρσον, δεν παύει να είναι ένα ενδιαφέρον και προσεκτικά γραμμένο αστυνομικό ανάγνωσμα. Η πλοκή του βρήκει από οικογενειακά μυστικά και εγκλήματα, που φτάνουν ως ένα δανέζικο Κωσταλέξι. Η ατμόσφαιρα της εύπορης Ελσινόρης με τις βίλες και τα ιδιωτικά γιοτ ανακαλεί σκηνές από ταινίες του Μπέργκμαν: ψυχρές και ανάλγητες γυναίκες, διεστραμμένοι κι αδύναμοι άνδρες - θύτες και θύματα συγχρόνως. Να φταίνε άραγε οι Βίκινγκς με τις σάγκα τους, όπως λέμε συνήθως όταν αναφερόμαστε στη σκανδιναβική αστυνομική λογοτεχνία, ή ο πουριτανικός προτεσταντισμός που μας είναι οικείος από τις ταινίες του Μπίλε Ογκουστ και του Λαρς φον Τρίερ;

Ό,τι από τα δυο κι αν ισχύει, πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι οι Δανοί είναι πρωτοπόροι στο είδος. Ήδη από το 1993, ο Πέτερ Χόε με το «Η δεσποινίς Σμίλλα διαβάζει το χιόνι» (μτφρ. Δημοσθένης Κούρτοβικ, εκδ. Ψυχογιός) είχε αποδείξει ότι «κάτι σάπιο υπάρχει στο βασίλειο της Δανιμαρκίας» (επηρεασμένος προφανώς από το ζευγάρι των σουηδών μαρξιστών συγγραφέων Σγεβάλ & Βαλέε, δημιουργών του αστυνόμου Μάρτιν Μπεκ). Οι Δανοί συγγραφείς ειδικεύονται περισσότερο στα κατασκοπικά/πολιτικά αστυνομικά/θρίλερ, αν και τώρα πλέον, οι περισσότεροι σκανδιναβοί συγγραφείς ακολουθούν μια συγκεκριμένη φόρμουλα. Για παράδειγμα, αυτό που τους διαφοροποιεί από τους αμερικανούς ομοτέχνους τους είναι ότι παραθέτουν μια λεπτομερή περιγραφή της δουλειάς που απαιτείται μέχρι να διαλευκανθεί κάθε υπόθεση. Οι αστυνομικοί στα σκανδιναβικά μυθιστορήματα δουλεύουν συνήθως ομαδικά, παρότι -για λόγους ευνόητους- είναι τελείως διαφορετικοί μεταξύ τους. Οι συγγραφείς, ανταποκρινόμενοι στις politically correct

απαιτήσεις των καιρών μας, φροντίζουν να συστήσουν ομάδες από εκπροσώπους όλων των φύλων και φυλών, κοινωνικών στρωμάτων και ηλικιών, έτσι ώστε να μη μείνει παραπονεμένος κανείς. Στο «Σκοτώνεις αυτόν που αγαπάς», συναντάμε την πανκ αστυνομική Λίβι Μορέτι, τον σκληροτράχηλο «μαυροκέφαλο» Βόσνιο Μίροσλαβ, τον Κάρστεν ο οποίος γίνεται παππούς για πολλοστή φορά στη μέση της δράσης κι έναν Φινλανδό, ανάμεσα στους άλλους. Και όπως επιτάσσουν τα σχετικά κλισέ, υπεύθυνη της ομάδας είναι μια αυστηρή αλλά συμπαθής μεσόκοπη γυναίκα. Ίσως το στοιχείο που σαγηνεύει τον αναγνώστη να είναι το πώς οι αστυνομικοί ακολουθούν πεισματικά κάθε ίχνος, ακόμα και το πιο ασήμαντο, τρώνε τα μούτρα τους και ξαναρχίζουν από την αρχή. Εδώ τον πρώτο λόγο δεν παίζει η υψηλή τεχνολογία, όπως απαντάται στις σειρές τύπου CSI, αλλά ο ανθρώπινος παράγων, η αταλάντευτη εμμονή των εκπροσώπων του νόμου να αποκαταστήσουν την τάξη παρά τα προσωπικά και οικογενειακά τους προβλήματα.

Η ανατριχιαστική σταγόνα αίματος

Μια άλλη άποψη εκφράζει ο αμερικανός συγγραφέας Nathaniel Rich στο διαδικτυακό περιοδικό slate.com: «...όταν συμβαίνει ένα έγκλημα, αυτό που σοκάρει πιο πολύ είναι ότι διαταράσσει έναν κόσμο που μοιάζει ουτοπικός μέσα στη γαλήνη, την ευτυχία και την τάξη του». Παρότι στο βιβλίο της Philipsen δεν υπάρχει χιόνι, αφού η υπόθεση εκτυλίσσεται στις αρχές Σεπτεμβρίου, μπαίνω στον πειρασμό να αναφέρω ακόμα μια φράση του Rich: «Μια σκούρα σταγόνα αίματος σε μια έκταση απάτητου, κατάλευκου χιονιού είναι πολύ πιο ανατριχιαστική από ένα πτώμα πεταμένο σ' ένα σοκάκι γεμάτο σκουπίδια».

[ΧΙΑΝΤΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ](#)

Σκοτώνεις αυτόν που αγαπάς

Therese Philipsen

Μτφρ. Σωτήρης Σουλιώτης

Παπαδόπουλος, 2014

Σελ. 335, τιμή: € 15,00

<http://www.bookpress.gr/kritikes/xeni-pezografia/philipsen-skotoneis-afton-pou-agapas>